

DORINE VAN EIJK COACH/ONDERZOEKER ECOLOGISCHE PEDAGOGIEK EN SASKIA WIJSBROEK LECTOR JEUGD, HOGESCHOOL UTRECHT

‘Waar is de stem van het kind zelf?’

‘In beide scenario’s missen wij de stem en het perspectief van Tom. In scenario 1 nemen de professionals klakkeloos aan van de juf dat Tom het probleem is. Niemand vraagt zich af wat Tom met dit gedrag duidelijk te probeert te maken. Terwijl het beter is om niet vooral probleemgericht te kijken maar samen te proberen Tom te begrijpen. Bovendien zouden alle betrokkenen breder mogen kijken: wat kan het gedrag van Tom nog meer betekenen? Wat speelt er verder? Zijn er nog andere oplossingen mogelijk? Als professionals en gezinsleden meer samen beslissen, kunnen zij de verantwoordelijkheid en deskundigheid delen. Het helpt ook als de school haar visie, beleid en rollen van de leerkracht, Intern Begeleider (IB’er) en leidinggevendend duidelijk maakt.

In scenario 2 is een verbetering dat de ouders samen met Tom praten en ervoor kiezen de IB’er te betrekken. Maar waarom geen gesprek met beide ouders, Tom en de juf en/of IB’er? Verder vinden wij dit geen realistisch scenario: een maatschappelijk werker die alles in school moet overzien en ouders in een vechtscheiding die het over alles eens zijn? En hoezo neemt het onderwijs de regie? De regie ligt toch allereerst bij het gezin: waar hebben de gezinsleden behoefte aan? Bij de vier gesprekken met de systeemtherapeut over de situatie zou de tienjarige Tom ook betrokken moeten worden. En waarom gaat de juf, net afgestudeerd, een opleiding volgen buiten school? In haar eentje? Een traject binnen de eigen school, waarin collega’s zich samen verantwoordelijk voelen voor alle kinderen op school, elkaar ondersteunen en zich samen verder ontwikkelen, zou beter zijn. Bijvoorbeeld door intervisie of collegiale coaching.’ ●

●

COLUMN ANNET VAN ZON

Een volle kruiwagen

Onze kleinzoon helpt opa met sjuuwen van haardvuurhout. In zijn kleine kruiwagen ligt een flink blok. Hij loopt een klein stukje, maar stopt er dan weer mee. Hier ben ik te klein voor, besluit hij en kijkt rond wat hij nu zal gaan doen. Hij ziet het loopfietsje waar hij tot nu toe niet op paste, maar dat hem blijft uitnodigen. Hij probeert op het zadel te gaan zitten en dit keer lukt het. ‘De fiets is kleiner geworden!’, juicht hij.

Ik moet denken aan Angelo. Uithuisgeplaatst rond z’n veertiende, kwam hij bij ons in een groep wonen. Daar leerde hij heel snel hoe het spel gespeeld moest worden. Als een kameleon bewoog hij zich door de groepsregels heen, tijdens de individuele mentorgesprekken gaf hij correcte antwoorden en simuleerde hij goed gedrag. Daarbuiten ging hij zijn eigen gang, spijbelde en blowde. Hij liet zich niet kennen, maar werd daardoor ook niet gekend. Hij ging de strijd met het gewicht van zijn kruiwagen niet aan.

Zijn begeleiders kwamen niet verder met hem en hij moest de groep verlaten, terug naar zijn moeder. Op dat moment moest hij het monster in de ogen kijken: de verloren jeugd, de verwoeste dromen, de rafelige relaties. Hij vertrok, maar niet naar huis. Een paar weken later nam hij, vanuit het drugspannd waar hij af en toe sliep, contact op met zijn mentor en vroeg of hij terug mocht komen. Zijn mentor nam het voor hem op: als wij Angelo laten vallen, zal zijn fiets altijd te groot blijven. Hij mocht terugkomen.

Toen hij zelf zijn kruiwagen kon dragen en zijn fiets kon besturen, kwam hij wederom terug. Maar nu over de rode loper. We vroegen hem voor de cliëntenraad en hij werd de motor achter een netwerk van jongeren die elkaar ondersteunen en hun ervaringsdeskundigheid aanbieden aan andere jongeren en organisaties. Bovendien werkt hij zelf als groepsleider. Mensen als Angelo helpen ons om tot juiste keuzen te komen. Zulke ervaringsdeskundigheid is goud, en dus goede arbeidsvoorwaarden waard. ●

Annet van Zon is voorzitter van de raad van bestuur van Entrea Lindenhout.